

Kadernota 2021

AB 11 november 2019

Bestuurssamenvatting

Voor u ligt de kadernota 2021. Aan de hand van de kadernota 2021 informeert de VRU de gemeenten over de financiële en beleidsmatige kaders voor de programmabegroting 2021 die in het voorjaar van 2020 wordt opgesteld. In de kadernota ligt de nadruk op de ontwikkelingen die effect hebben op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage.

In deze kadernota zijn de adviezen van resp. de adviescommissie gemeentesecretarissen veiligheid (AGV) en de bestuurlijke adviescommissie bedrijfsvoering en financiën verwerkt. Op 30 september 2019 is een bijeenkomst voor gemeentelijke financiële adviseurs georganiseerd om hen voorafgaand aan de verzending van de stukken te informeren over de onderwerpen in de kadernota. Op 4 november 2019 heeft een tweede informatiebijeenkomst plaatsgevonden voor de gemeentelijke accountfunctionarissen en de financiële adviseurs om eventuele vragen te beantwoorden over de nu voorliggende stukken.

Ten opzichte van de begroting 2020 bedraagt de stijging € 4,0 miljoen structureel en € 1,7 miljoen incidenteel. De stijging van de bijdrage bestaat uitsluitend uit de technische toepassing van het financiële kader, met daarin de loon- en prijsaanpassing en de bijstelling van de meerjarenraming van de lasten FLO-overgangsrecht als gevolg van landelijke besluiten. Voor het jaar 2021 wordt geen aanvullende bijdrage gevraagd voor nieuw beleid. Eventuele structurele kosten die voortvloeien uit nieuw beleid worden gedekt uit besparingen door efficiënter werken en bestaand beleid te heroverwegen. De ontwikkelingen met een financieel effect worden beschouwd als beleidskeuzes en zullen zonder specifieke besluitvorming niet leiden tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6	
1.1	Achtergrond	6	
1.2	Opbouw kadernota	6	
2	Financieel kader	7	
2.1	Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds	7	
2.2	Loonaanpassing	8	
2.3	Prijsaanpassing	9	
2.4	Lasten FLO-overgangsrecht	10	
2.5	Brede doeluitkering Rampenbestrijding	12	
2.6	Samenvatting mutatie GBTP 2021 financieel kader	12	
3	Ontwikkelingen	13	
3.1	Harmonisering arbeidsvoorwaarden en invoering Wnra	13	
3.2	Meldkamer Midden-Nederland	14	
3.3	Gevolgen invoering Wet kwaliteitsborging bouw	14	
3.4	Duurzaamheid	15	
3.5	Ontwikkelingen in het spoed-zorgveld	15	
3.6	Evaluatie repressieve huisvesting	17	
3.7	Strategisch programma Drieslag	17	
4	Risico's	18	
4.1	(On)gelijke behandeling vrijwilligers	18	
4.2	Daling OMS-opbrengsten	19	
5	Bijdrage gemeentelijk basistakenpakket	22	
6	Vergoeding individueel gemeentelijk pluspakket	23	
7	Bijlagen	24	
7.1	Bijlage 1: Uitkering gemeentefonds, onderdeel B&R	24	
7.2	Bijlage 2: Meerjarenraming bijdragen en vergoedingen 2021-2024	25	

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

Voor u ligt de kadernota 2021. Hierin zijn conform artikel 4.3 van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht de financiële en beleidsmatige kaders voor de begroting van 2021 opgenomen. De kadernota vormt het startpunt van het proces van begroting en verantwoording (zie figuur 1).

Figuur 1: proces begroting en verantwoording VRU

De gemeenten worden in de gelegenheid gesteld om hun zienswijze over de algemene financiële en beleidsmatige kaders naar voren te brengen. Alle zienswijzen worden betrokken bij het opstellen van de begroting van 2021. De begroting 2021 wordt in het voorjaar van 2020 opgesteld. Voordat het bestuur de begroting 2021 definitief vaststelt, wordt deze eveneens voor zienswijzen aan de gemeenten aangeboden. De gemeenten hebben op deze manier twee gelegenheden om invloed uit te oefenen op de begroting van de VRU.

1.2 Opbouw kadernota

In de kadernota ligt de nadruk op de ontwikkelingen die effect hebben op de hoogte van de gemeentelijke bijdrage. We maken onderscheid tussen de technische toepassing van het financiële kader (hoofdstuk 2) en de overige ontwikkelingen en risico's (hoofdstuk 3). Daar er recent een nieuw [beleidsplan VRU 2020-2023](#) is vastgesteld (juli 2019) waarin is toegezegd om voor nieuw beleid geen extra bijdragen te vragen bij gemeenten, beperken de opgenomen onderwerpen zich tot exogene ontwikkelingen en risico's.

In hoofdstuk 4 worden de effecten uit hoofdstuk 2 en 3 op de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket (GBTP) weergegeven. In hoofdstuk 5 wordt de vergoeding voor het individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP) per gemeente inzichtelijk gemaakt.

2 Financieel kader

2.1 Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds

Conform artikel 4.2 A van de Gemeenschappelijke Regeling vormen de ijkpuntscores van het Gemeentefonds voor het onderdeel Brandweer en Rampenbestrijding de grondslag voor het relatieve aandeel van de gemeenten in de totale bijdrage voor het GBTP. In tabel 1 zijn de percentages voor 2021 opgenomen. Deze ijkpuntscores leiden niet tot een verandering van de totale bijdrage voor het GBTP. De ijkpuntscores worden alleen gebruikt om de verdeling tussen de gemeenten onderling te berekenen. Op totaalniveau is de bijstelling van de ijkpuntscores dus per saldo neutraal. Per gemeente kunnen wel verschuivingen plaatsvinden, afhankelijk van de ontwikkeling van de ijkpuntscores.

Tabel 1: verdelingsgrondslag (relatief aandeel ijkpuntscores) bijdrage GBTP

Verdelingsgrondslag bijdrage GBTP		
Gemeente	Begroting 2020	Kadernota 2021
Renswoude	0,38%	0,37%
Eemnes	0,59%	0,60%
Oudewater	0,67%	0,65%
Woudenberg	0,77%	0,76%
Montfoort	0,92%	0,90%
Lopik	0,97%	0,95%
Bunnik	1,08%	1,07%
Rhenen	1,34%	1,32%
Bunschoten	1,26%	1,26%
Wijk bij Duurstede	1,57%	1,53%
Baarn	1,79%	1,77%
Leusden	1,90%	1,89%
IJsselstein	2,10%	2,04%
De Bilt	3,01%	2,98%
De Ronde Venen	3,00%	2,97%
Soest	3,08%	3,05%
Utrechtse Heuvelrug	3,57%	3,48%
Houten	2,97%	3,07%
Woerden	3,46%	3,45%
Vijfheerenlanden	3,68%	3,51%
Nieuwegein	4,49%	4,51%
Zeist	4,62%	4,57%
Stichtse Vecht	4,45%	4,39%
Veenendaal	4,60%	4,59%
Amersfoort	11,42%	11,38%
Utrecht	32,32%	32,94%
TOTAAL	100%	100%

De gemeenten met de sterkste toename zijn Houten, Utrecht en Eemnes. Bij Houten wordt een nieuwe kern met minimaal 500 adressen gevormd. In al deze drie gemeenten neemt het aantal woonruimten en de omgevingsadressendichtheid toe, evenals de waarde van OZB niet-woningen. De gemeenten met de sterkste afname zijn Vijfheerenlanden, IJsselstein, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Montfoort. Bij deze gemeenten hangt dit vooral samen met een lagere waarde van niet-woningen.

In bijlage 1 zijn de bedragen opgenomen die de gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds voor het onderdeel Brandweer en Rampenbestrijding voor de jaren 2018 tot en met 2021, zoals berekend in de septembercircularis van het gemeentefonds. Deze bedragen liggen ten grondslag aan de procentuele verdeling (de ijkpuntscores) van de gemeenschappelijke bijdrage aan de VRU. De hoogte van de bijdrage uit het gemeentefonds heeft geen invloed op de gemeentelijke bijdrage aan de VRU. Momenteel wordt een landelijk herijkingsonderzoek voor het gemeentefonds uitgevoerd. De uitkomsten van dit onderzoek zullen nog effect hebben op de ijkpuntscores die in 2021 worden gehanteerd voor de uiteindelijke berekening van de bijdrage voor het basistakenpakket.

2.2 Loonaanpassing

De gemeentelijke bijdrage wordt geïndexeerd volgens artikel 4.3 van de Gemeenschappelijke Regeling. De loonaanpassing volgt de algemene loonontwikkeling¹. In tabel 2 is het financieel effect van de loonontwikkeling op de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket (GBTP) opgenomen en op de vergoeding voor het individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP).

Tabel 2: financieel effect loonaanpassing

Bedragen x € 1.000 Loonaanpassing	% Loon- aanpassing	Financieel effect 2021		
		Bijdrage GBTP	Vergoeding IGPP	Totaal
Uitwerking CAO 2019-2020	6,25%	4.144	79	4.223
Inzet stelpost CAO 2019-2020	-5,13%	-3.401	-65	-3.466
Tegemoetkoming ziektekosten CAO 2019-2020		80	-	80
Premieontwikkeling 2020		p.m.	p.m.	p.m.
Mutatie lasten loonaanpassing 2020	1,12%	823	14	837
Stelpost looncompensatie 2021	2,60%	1.723	33	1.756
Premieontwikkeling 2021		p.m.	p.m.	p.m.
Mutatie lasten loonaanpassing 2021	2,60%	1.723	33	1.756
Totaal effect	3,72%	2.546	47	2.593

¹ Bijdrageverordening, artikel 1: de loonontwikkeling conform de Collectieve Arbeidsregeling (CAR) en mutaties in de premieplichtigen van de werkgever op basis van wet CAR en rechtspositieregeling.

Vlak voor het opstellen van deze kadernota is een nieuwe cao afgesloten voor de periode van 1 januari 2019 tot en met 31 december 2020. Omdat de cao voor 2021 nog niet bekend is, wordt voor 2021 een stelpost voor looncompensatie opgenomen volgens de indexcijfers uit de septembercirculaire 2019 van het gemeentefonds.

Voor de premieontwikkeling is een ook een p.m. post opgenomen, omdat de premies voor 2020 en 2021 respectievelijk in december 2019 en december 2020 worden vastgesteld.

De bestaande stelposten voor 2019 en 2020 zijn volledig ingezet ter dekking van de gestegen pensioenpremie's in 2019 en de financiële effecten van de cao. De stelpost van 5,13% uit de vastgestelde [begroting 2020](#) blijkt niet geheel toereikend voor de structurele salarisontwikkeling van 6,25% en het financieel effect van de tegemoetkoming in de zorgverzekeringskosten van medewerkers. Het tekort van 1,12% werkt structureel door in de loonaanpassing voor 2021.

Voor 2021 bedraagt het percentage voor de loonontwikkeling 2,6%. In totaal bedraagt de loonaanpassing voor 2021 daarmee 3,72% plus een tegemoetkoming in de ziektekostenpremie voor alle medewerkers ongeacht de verzekeraar en pakket.

Bij het opstellen van de begroting 2021 en bij de eerste wijziging van de begroting 2020 wordt de loonontwikkeling nog bijgesteld op basis van de dan geldende CAO en vastgestelde premie's. Een eventueel positief of negatief effect wordt dan verrekend met de gemeentelijke bijdrage zodat uiteindelijk de werkelijke loon- en premieontwikkeling wordt begroot.

2.3 Prijsaanpassing

Voor de prijsaanpassing hanteert de VRU de procentuele mutatie van het Bruto Binnenlands Product zoals berekend door het Centraal Plan Bureau. Dit is conform artikel 1 sub j van de Bijdrageverordening VRU. Daarbij vindt jaarlijks een correctie plaats op basis van de geactualiseerde cijfers over de voorliggende twee jaren ten opzichte van de begroting. Zo wordt nooit te veel of te weinig geïndexeerd. Voor 2021 bedraagt de cumulatieve prijsaanpassing 1,4%. In tabel 3 is het financieel effect van deze prijsaanpassing opgenomen.

Tabel 3: financieel effect prijsaanpassing

Prijsaanpassing	% Prijsaanpassing	Financieel effect 2021		
		Bijdrage GBTP	Vergoeding IGPP	Totaal
Mutatie prijsaanpassing 2018	0,20%	64	5	69
Mutatie prijsaanpassing 2019	0,00%	-	-	-
Mutatie prijsaanpassing 2020	-0,50%	-160	-14	-174
Prijsaanpassing 2021	1,70%	546	49	595
Totaal effect	1,40%	450	40	490

2.4 Lasten FLO-overgangsrecht

Op 1 januari 2006 is het Functioneel leeftijdsontslag (FLO) afgeschaft. Voor medewerkers die nog niet met FLO waren, maar wel onder deze regeling vielen, is landelijk het zogeheten FLO-overgangsrecht afgesproken.

Op 25 maart 2017 heeft de Brandweerkamer van de VNG met de bonden een akkoord gesloten over de reparatie van het FLO-overgangsrecht. Dit akkoord was noodzakelijk om te voorkomen dat de Veiligheidsregio's geconfronteerd werden met een verhoging van de kosten voor het FLO-overgangsrecht van 66%. Door dit akkoord zijn de totale meerkosten van het FLO-overgangsrecht (dat loopt tot 2045) beperkt tot 20%. Deze meerkosten zijn reeds verwerkt in de begroting van de VRU.

In de [begroting 2020](#) is aangegeven dat tot en met 2021 de verwachte kosten voor het FLO-overgangsrecht relatief laag zijn. Die prognose was gebaseerd op het feit dat medewerkers met recht op het FLO-overgangsrecht in de nieuwe regeling één tot twee jaar langer moesten doorwerken. Hierdoor zouden de kosten voor het FLO-overgangsrecht één tot twee jaar vooruit geschoven worden. Een bijkomend aspect is dat tot 2022 optimaal gebruik wordt gemaakt van de fiscaal vriendelijke mogelijkheden die de levensloopregeling 2022 biedt. De prognose was dat pas vanaf 2022 de lasten aanzienlijk zouden toenemen.

Bij het opstellen van de begroting 2020 was een deel van het akkoord echter nog niet volledig uitgewerkt. Het betrof onder meer de inzet van de individuele levenslooptegoeden voor de financiering van de nieuwe regeling FLO-overgangsrecht, en het nieuwe spaarproduct dat de levensloopregeling moet gaan vervangen. In de begroting 2020 is daarom aangegeven dat eventuele effecten van de nadere uitwerking bij de eerstvolgende actualisatie van de meerjarenraming zullen worden meegenomen.

In het najaar van 2019 heeft de genoemde nadere uitwerking plaatsgevonden. De financiële effecten zijn verwerkt in de

meerjarenraming (zie tabel 4). De eerder geprognosticeerde dip in de kosten in 2020 en 2021 komt er niet. De oorzaak hiervan is dat de levensloopregeling (die loopt tot 2022) binnen de wettelijke kaders vervangen moest worden. De levensloopregeling is daarom omgezet in een spaarproduct. Een van de gevolgen hiervan is dat er voor een grote groep medewerkers versneld gespaard moet worden. Dit zorgt ervoor dat de kosten naar voren verschuiven ten opzichte van de raming in de [begroting 2020](#). De totale kosten van het FLO-overgangsrecht stijgen niet.

Tabel 4: meerjarenraming lasten FLO-overgangsrecht 2021-2024

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Meerjarenraming FLO-overgangsrecht	2021	2022	2023	2024
Begroting 2020				
Lasten FLO-overgangsrecht	1.234	3.200	3.440	3.338
Storting/ onttrekking reserve FLO-overgangsrecht	432	-1.144	-	-
Lasten FLO- overgangsrecht begroting 2020	1.666	2.056	3.440	3.338
Kadernota 2021				
Lasten FLO-overgangsrecht	4.677	2.867	2.883	2.971
Storting/ onttrekking reserve FLO-overgangsrecht	-	133	117	29
Subtotaal lasten FLO-overgangsrecht kadernota 2021	4.677	3.000	3.000	3.000
Verschil	3.011	944	-440	-338

In tabel 5 zijn de effecten op de bijdrage voor het GBTP opgenomen voor 2021 ten opzichte van de [begroting 2020](#).

Tabel 5: financieel effect mutatie lasten FLO-overgangsrecht

<i>Bedragen x € 1.000</i>	Financieel effect 2021 GBTP		
	Structureel	Incidenteel	Totaal
Lasten FLO-overgangsrecht			
Lasten FLO-overgangsrecht 2020	1.666	-	1.666
Lasten FLO-overgangsrecht 2021	3.000	1.677	4.677
Mutatie lasten FLO-overgangsrecht	1.334	1.677	3.011
Correctie loon- en prijsaanpassing 2021*	-168	-	-168
Totaal effect GBTP	1.166	1.677	2.843

*De loon- en prijsaanpassing met betrekking tot de lasten FLO-overgangsrecht zijn onderdeel van de totale loonaanpassing (zie paragraaf 2.2). Daarom is een correctie toegepast.

De mutatie bestaat uit een structurele en incidentele component. De structurele mutatie van € 1,1 miljoen is nodig om te voorzien in de structurele lasten voor het FLO-overgangsrecht. Door de bestaande reserve FLO-overgangsrecht in te zetten kunnen de kosten naar verwachting worden geëgaliseerd, zodat de bijdrage vanaf 2022 constant kan blijven. De structurele lasten voor het FLO-overgangsrecht liggen na deze mutatie weer op het niveau van de initiële begroting 2019, vóór de verwerking van de verwachte dip in de kosten als gevolg van het akkoord reparatie FLO-overgangsrecht. Naast de structurele mutatie is voor 2021

een incidentele bijdrage nodig van € 1,7 miljoen om de incidentele kosten voor het versneld sparen te dekken.

2.5 Brede doeluitkering Rampenbestrijding

De hoogte van de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR) bedraagt voor 2021 op basis van de meicirculaire 2019 van het rijk € 9,28 miljoen. Dat is € 157k meer dan opgenomen in de huidige meerjarenraming. Het betreft geheel de structurele doorwerking van de indexering van de rijksbijdrage voor 2019. Deze extra inkomst wordt in mindering gebracht op de bijdrage van de gemeenten voor het GBTP. De indexering van de BDuR 2020 en 2021 is nog niet bekend. In tabel 6 is het financiële effect van de BDuR opgenomen.

Tabel 6: financieel effect mutatie BDuR

Bedragen x € 1.000 Brede doeluitkering Rampenbestrijding	Financieel effect 2021		
	Bijdrage GBTP	Vergoeding IGPP	Totaal
Loon- en prijsbijstelling BDuR 2019	-157	-	-157
Loon- en prijsbijstelling BDuR 2020	p.m.	-	-
Loon- en prijsbijstelling BDuR 2021	p.m.	-	-
Totaal effect	-157	-	-157

2.6 Samenvatting mutatie GBTP 2021 financieel kader

In tabel 7 wordt het totale effect van de toepassing van het financieel kader op de gemeentelijke bijdrage voor het GBTP weergegeven.

Tabel 7: effect financieel kader op bijdrage GBTP

Bedragen x € 1.000 Mutaties financieel kader 2021	Financieel effect 2021		Totaal
	Structureel	Incidenteel	
Bijstelling ijkpuntscores gemeentefonds*	-	-	-
Loonaanpassing	2.546	-	2.546
Prijsaanpassing	450	-	450
Lasten FLO-overgangsrecht	1.166	1.677	2.843
Brede doeluitkering Rampenbestrijding	-157	-	-157
Totaal mutatie bijdrage GBTP	4.005	1.677	5.682

* De bijstelling van de ijkpuntscores heeft geen effect op de totale omvang van bijdrage GBTP. De bijstelling leidt wel tot onderlinge verschuivingen tussen de bijdragen van gemeenten.

3 Ontwikkelingen

Deze kadernota heeft betrekking op het tweede jaar van de nieuwe beleidsperiode zoals beschreven in het [beleidsplan 2020-2023](#). Voor de nieuwe beleidsperiode heeft de VRU de ambitie om geen aanvullende bijdrage te vragen voor *nieuw* beleid. Eventuele structurele kosten die voortvloeien uit nieuw beleid moeten dan ook worden gedekt uit besparingen door steeds efficiënter te werken en bestaand beleid te heroverwegen (nieuw voor oud).

In dit hoofdstuk wordt een aantal exogene ontwikkelingen genoemd die (mogelijk en/of op termijn) een financieel effect hebben op onze begroting. Voor deze ontwikkelingen geldt dat er nog sprake is van een beleidskeuze. De beschreven ontwikkelingen leiden zonder specifieke besluitvorming niet tot een verhoging van de gemeentelijke bijdrage.

3.1 Harmonisering arbeidsvoorwaarden en invoering Wnra

Voor de VRU geldt dat veel arbeidsvoorwaarden bij de regionalisering van 2010 niet zijn geharmoniseerd. Deze situatie leidt tot rechtsongelijkheid en een complexe uitvoeringspraktijk. Mede met het oog op een mogelijk toekomstige invoering van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra), zijn we in 2019 gestart met het harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden. De inventarisatie van de diverse rechtspositionele regelingen en uitvoeringspraktijken binnen de VRU zijn reeds gestart. De incidentele kosten die deze harmonisering met zich mee brengt, zijn onderdeel van onze begrotingen 2019 en 2020.

De structurele kosten zijn afhankelijk van het resultaat van de harmonisering en de beleidskeuzes die gemaakt kunnen worden, en dus nog niet opgenomen in deze kadernota. Omdat de uitkomst van de beleidskeuzes nog niet bekend is, is voor 2021 nog geen financieel effect bekend. De voorstellen, inclusief de financiële doorrekening, argumenten en kanttelingen, worden op een later moment ter besluitvorming aan het algemeen bestuur voorgelegd.

De inwerkingtreding van Wnra voor personeel van veiligheidsregio's is uitgesteld. Hierdoor komen de brandweerhoofdstukken uit de CAR-UWO per 1 januari 2020 niet onder de cao gemeenten te vallen. De VRU blijft vooralsnog gemeenten volgen qua loonbijstellingen. De Cao Gemeenten 2019-2020 is inmiddels definitief. Voor de situatie vanaf 2021 is het nog onbekend hoe de arbeidsvoorwaarden zich landelijk zullen ontwikkelen en

tot welke financiële effecten dit leidt. In de voorliggende kadernota is voor 2021 een stelpost opgenomen voor de loonontwikkeling (zie 2.2).

3.2 Meldkamer Midden-Nederland

Eerder hebben wij u geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom de nieuwe Meldkamer Midden-Nederland. In dit proces zijn twee ontwikkelingen waarover wij u willen informeren.

Het AB heeft op 26 maart 2018 ingestemd met het realiseren van nieuwbouw voor de Meldkamer Midden-Nederland op de locatie de Groest, te Hilversum, waarbij is aanvaard dat de oplevering van de nieuwe meldkamer met een vertraging van maximaal 15 maanden operationeel is (eerste kwartaal 2022 in plaats van eind 2020 door nieuwbouw in plaats van renovatie). In juni 2019 is duidelijk geworden dat het nieuwbouwproject van de Meldkamer Midden-Nederland opnieuw is vertraagd met tenminste 2,5 jaar. De meldkamer zal nu begin 2025 operationeel gaan. Oorzaak van deze vertraging is dat de Politie op landelijk niveau een aantal zaken met betrekking tot dit project niet goed heeft ingeschat. Het beheer van de bestaande meldkamer wordt wel per 1 januari 2020 overgedragen aan de politie.

De vertragingen hebben een negatief financieel effect voor de VRU. Door het uitstel heeft de VRU langer te maken met meerkosten om de bestaande meldkamer operationeel te houden. De Stuurgroep Meldkamer Midden-Nederland heeft de Minister van Justitie en Veiligheid gevraagd om deze kosten te compenseren.

Daarnaast bestaat er een structureel nadeel doordat de structurele uitname uit de rijksbijdrage voor de gemeenschappelijke meldkamer hoger is dan de huidige beheerlasten van de gemeenschappelijke meldkamer Utrecht (per saldo is het nadeel € 193k). Na de ingebruikname van de nieuwe meldkamer Midden-Nederland verwacht de VRU dit structurele nadeel te kunnen compenseren door een efficiencyvoordeel op de personele lasten door de samenvoeging van de huidige drie meldkamers. Vooral nog is het tekort structureel gedekt in de [begroting 2020](#) van de VRU. Toekomstige efficiencyvoordelen als gevolg van de samenvoeging van de meldkamers zullen in mindering worden gebracht op de gemeentelijke bijdrage en daarmee terugvloeien naar gemeenten.

3.3 Gevolgen invoering Wet kwaliteitsborging bouw

De verwachting is dat in 2021 de Wet kwaliteitsborging bouw (Wkb) voor de 1e tranche objecten wordt ingevoerd. De nieuwbouw van 'eenvoudige' objecten wordt dan getoetst door kwaliteitsborgers. Wij verwachten dat

de invoering van deze eerste tranche nauwelijks impact gaat hebben op onze werkzaamheden.

In de vervolgotranches kan dit –op termijn- minder advieswerk danwel een verschuiving van advieswerk naar toezicht/handhaving opleveren. Daar wordt landelijk (Berenschot) nog onderzoek naar gedaan. Wanneer de vervolgotranches volgen, hangt af van het al-dan-niet slagen van de 1^e tranche. Wij blijven graag met gemeenten in gesprek over de komende ontwikkelingen en wijzigingen in rollen en taken.

3.4 Duurzaamheid

In ons [beleidsplan 2020-2023](#) hebben wij het volgende beleidsbeginsel opgenomen:

"Wij streven naar een duurzame bedrijfsvoering waarbij wij met onze activiteiten bijdragen aan een gezonde en veilige samenleving."

In ons inkoopbeleid is duurzaamheid al een criterium. Om verder uitvoering te geven aan deze ambitie hanteert de VRU een adaptieve benadering. We volgen drie sporen: we denken na over Energie, Mobiliteit en Anders Organiseren, om daarmee een bijdrage te leveren aan de circulaire economie.

Ter uitvoering van ons beleid is onder andere het uitgangspunt dat alle ondersteunende voertuigen elektrisch moeten worden. Door te kiezen voor een geleidelijke invoering (bij de vervanging van het bestaande materieel) en bij elke vervanging kritisch na te gaan welke hoeveelheid en type voertuig nodig is, verwachten we dat dit alles binnen de bestaande financiële kaders kan worden gerealiseerd.

Wel is de hulp van de gemeenten nodig. Immers op de brandweerposten (die in eigendom zijn van de gemeenten) zijn faciliteiten nodig om elektrische voertuigen te kunnen opladen. Ook voor het verduurzamen van diezelfde brandweerposten zelf, hebben we de gemeenten vanzelfsprekend nodig. We nodigen de gemeenten uit om samen met de VRU te onderzoeken hoe we kunnen komen tot een 'circulaire kazerne'.

3.5 Ontwikkelingen in het spoed-zorgveld

Het zorglandschap in Nederland is aan sterke veranderingen onderhevig. De invoering van de Wmo (Wet maatschappelijk ondersteuning) en het beleid van de overheid om burgers zo lang mogelijk thuis te laten wonen, hebben vergaande consequenties voor de zorg en daarmee ook voor de GHOR-organisatie. Deze ontwikkelingen komen bovenop onze wettelijke taken.

Het bestrijden van een ramp of crisis is een complex gebeuren, zeker wanneer de geneeskundige kolom erbij is betrokken. Zorginstellingen zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van zorg die zij leveren én voor de continuïteit van die zorg, ook in opgeschaalde situaties. Dat maakt dat er bij een ramp of crisis vele actoren met verschillende belangen een rol hebben. Er moet snel en adequaat worden gehandeld ondanks het gebrek aan routine en eenduidig gezag. Want zowel maatschappelijk gezien als op individueel slachtofferniveau is bestrijding van de ramp of crisis in het eerste 'gouden' uur essentieel om de (im)materiële schade en letsel zoveel mogelijk te beperken.

Tegen die achtergrond verkent de GHOR in samenwerking met de directie risicobeheersing wat daarvan de effecten zijn voor de capaciteiten die de VRU op dit punt in huis moet hebben. Deze vraag is ook gerelateerd aan in algemene zin de effecten van de decentralisaties uit 2015 naar het lokale niveau en de ontwikkelingen die dat bij gemeenten te weeg brengt. Op een later moment zullen in afstemming met de bestuurlijke adviescommissies risicobeheersing en GHOR voorstellen worden ingebracht om deze vraagstukken tot een adequate oplossing te kunnen brengen.

Mede in het licht van de hiervoor geschetste ontwikkelingen in het zorgveld, is op verzoek van de Directeur publieke gezondheid een scan uitgevoerd hoe de GHOR-organisatie is toegerust voor de uitvoering van haar huidige taak. Dit ook in het licht van de ambities zoals verwoord in het nieuwe [beleidsplan 2020-2023](#):

"Wij willen een stevigere regiepositie innemen als het gaat om voldoende capaciteit voor, en het presterend vermogen van, spoedzorg." En "Wij willen vanuit onze toezichtsrol actief signaleren, stimuleren en handhaven, opdat de zorgcontinuïteit in het complexe zorglandschap voldoende voorbereid is."

In de scan is gekeken naar de complexiteit van het zorglandschap en de schaalgrote van de regio waarin wij opereren, en is een vergelijking gemaakt met diverse andere GHOR-organisaties in het land. Wat hierin opvalt zijn de behoorlijke verschillen in aantallen van (spoed-) zorgorganisaties, inwoners en evenementen.

Wij willen de komende tijd deze scan bespreken met het bestuur om zo samen conclusies te trekken en oplossingsrichtingen te zoeken.

3.6 Evaluatie repressieve huisvesting

In 2016 heeft het algemeen bestuur besloten om de huisvesting van onze brandweerposten om niet beschikbaar te stellen. In mei 2017 heeft het dagelijks bestuur daarna besloten om de dienstverlening op het gebied van repressieve huisvesting aan te bieden in de vorm van een zestal beheerpakketten. Gemeenten kunnen hier gebruik van maken, als onderdeel van hun individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP). Na een implementatieperiode is per 2018 gewerkt met deze beheerpakketten.

Conform het besluit uit 2016 zal de werkwijze omtrent de huisvesting (gebruik om niet in combinatie met beheerpakketten via het IGPP) worden geëvalueerd. Vooralsnog zijn geen financiële consequenties opgenomen voor 2021.

3.7 Strategisch programma Drieslag

Tezamen met de Veiligheidsregio's Flevoland en Gooi- en Vechtstreek heeft de VRU het Strategisch Programmaplan Drieslag Samen Kwalitatief Sterker ontwikkeld. Het programma heeft een looptijd van drie jaren. Het doel van het programma is de samenwerking tussen de drie veiligheidsregio's in Midden-Nederland op de volgende drie onderdelen verder te intensiveren en te versterken:

1. Interregionaal veiligheidsbureau (IVB), als regie voor een interregionale crisisorganisatie;
2. Interregionaal kennis- en vakbekwaamheidscentrum (IKVC);
3. Interregionaal geharmoniseerde meldkamerprocessen voor brandweer en crisisbeheersing (IMPbc) t.b.v. de meldkamer MNL.

Het concrete resultaat van de intensievere samenwerking op deze onderdelen bestaat uit de verbetering van de kwaliteit en de versterking van de robuustheid en de slagkracht van de drie veiligheidsregio's tegen beheersbare kosten.

De kosten van het programma worden gedurende de gehele looptijd op basis van een evenwichtige verdeling gedekt uit de vastgestelde begrotingen van de drie veiligheidsregio's.

4 Risico's

In dit hoofdstuk wordt een aantal risico's genoemd die (mogelijk en/of op termijn) een financieel effect hebben op onze begroting. Voor zover bekend, worden de financiële effecten weergegeven. In de laatste paragraaf wordt een totaaloverzicht van de effecten op de gemeentelijke bijdrage weergegeven.

4.1 (On)gelijke behandeling vrijwilligers

Achtergrond

Bij de voorbereidingen voor aanpassingsvoorstellen voor de Wnra is aan het licht gekomen dat de arbeidsvoorwaarden van brandweervrijwilligers op dit moment strijdig is met Europese wet- en regelgeving, in het bijzonder met de zogenaamd deeltijdrichtlijn. De reden hiervan is dat werkzaamheden en aanstellingseisen van beroepskrachten en vrijwilligers gelijk zijn, zodat brandweervrijwilligers op grond van het gelijkheidsbeginsel door hun werkgevers – de veiligheidsregio's – feitelijk als deeltijdwerkers beschouwd zouden moeten worden.

Ontwikkeling

In maart 2019 hebben de minister van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad ingestemd met een gezamenlijke opdracht voor vervolgonderzoek naar de rechtspositie van brandweervrijwilligers, om te kunnen bepalen wat de juridische mogelijkheden tot behoud van de huidige vormen van vrijwilligheid zijn. Uitkomst was dat er geen mogelijkheid werd gezien om binnen het bestaande juridische kader de huidige inrichting en werkwijze ten aanzien van vrijwilligheid bij de brandweer te behouden en dus ook niet om af te wijken van de deeltijdrichtlijn middels een objectieve rechtvaardiging. Op basis van deze uitkomst zijn er twee wegen denkbaar om te komen tot een oplossingsrichting, te weten:

1. gelijkwaardigheid in bezoldiging toepassen;
2. differentiatie tussen vrijwilligers en beroeps opdat het vraagstuk van gelijke behandeling niet meer aan de orde is.

Het structurele financiële effect van optie 1 is dit moment nog niet bekend. Als brandweervrijwilligers onder het reguliere arbeidsrecht gaan vallen en hierdoor werknemers worden heeft dit op basis van een voorzichtige schatting een kostenstijging van ongeveer € 4,1 miljoen tot gevolg vanwege verplichte pensioenopbouw, sociale zekerheidsrechten, etc.

Het Veiligheidsberaad en de minister van Justitie en Veiligheid (JenV) hebben besloten om gezamenlijk de mogelijkheden in beeld te brengen om de brandweervrijwilligers en de beroepskrachten zo te differentiëren en vorm te geven dat geen sprake is van spanning met de vigerende regelgeving. Hiertoe is een denktank opgericht die bestaat uit een afvaardiging van de betrokken partijen. De volgende opdracht is aan de denktank gegeven:

"Onderzoek samen (het Veiligheidsberaad, de Brandweerkamer en het ministerie van JenV) hoe brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten, zodat wordt voldaan aan de normen uit Europese en internationale regelgeving en jurisprudentie van het Europese Hof van Justitie, en breng in kaart welke mogelijke consequenties dit voor de brandweerorganisatie heeft."

Het risico is als p.m. post opgenomen in de risicoparagraaf van de begroting. De kans dat de uitkomsten van het onderzoek naar de rechtspositie van vrijwilligers leidt tot een kostenstijging in 2021 wordt ingeschat als 'klein' (25%).

Tabel 8: kans en effect risico ongelijke behandeling vrijwilligers

Onderwerp	Kans	Effect	Risico (kans x effect)
gelijkwaardigheid in bezoldiging vrijwilligers	25%	€ 4,1 miljoen	€ 1,0 miljoen

4.2 Daling OMS-opbrengsten

Achtergrond

Het openbaar meld-systeem (OMS) is een communicatienetwerk dat automatische brandmeldingen doorgeeft aan de meldkamer van de veiligheidsregio. Als veiligheidsregio ontvangen wij een vergoeding van bedrijven en instellingen die (verplicht) aangesloten zijn op ons OMS. De vergoeding bestaat uit twee componenten: een vergoeding aan de OMS-leverancier voor het gebruik van apparatuur, infrastructuur en diensten, plus een vergoeding aan de VRU (de concessievergoeding of brandweervergoeding). De totale vergoeding die een bedrijf of instelling moet betalen varieert per leverancier en ligt tussen de € 1.600 en € 1.900 per jaar. Van dit bedrag draagt de leverancier een concessievergoeding van € 863 per jaar af aan de VRU. In totaal bedragen de jaarlijkse OMS-opbrengsten van de VRU € 1,1 miljoen.

Ontwikkeling

Het aantal OMS-aansluitingen is de afgelopen jaren flink teruggelopen als gevolg van gewijzigde voorschriften in het Bouwbesluit 2012. Alleen bedrijven en instellingen waar verminderd zelfredzame personen

verblijven, en gebouwen waarin bedrijfsmatig wordt geslapen, zijn nog verplicht een rechtstreeks doormelding te hebben. Daarnaast heeft een aantal gebouwen een verplichte aansluiting als gevolg van een gelijkwaardige brandveiligheidsoplossing of door een verplichting uit de milieu-, vuurwerk- of archiefwetgeving. Daarnaast is het voor uitzonderlijke gevallen mogelijk om op eigen verzoek op het OMS-aangesloten te zijn/te blijven, onder de voorwaarde dat het gaat om een gebouw dat onderdeel uitmaakt van vitale infrastructuur of cultureel erfgoed.

Landelijk is (juridisch) onderzoek verricht naar de houdbaarheid van het huidige OMS-stelsel. De conclusie luidt dat:

1. er op langere termijn nauwelijks tot geen rechtvaardiging te vinden is voor de instandhouding van het huidige OMS-stelsel, waarbij het aantal OMS-aanbieders beperkt is of wordt.
2. voor de huidige praktijk van inning van de vergoedingen in de toekomst nauwelijks ruimte blijft.
3. er geen wettelijke basis is voor de wijze waarop veiligheidsregio's nu de regie voeren op het tot stand komen van het OMS.

Ten aanzien van het eerste punt wordt opgemerkt dat bij de VRU geen sprake is van gunning aan één leverancier. De VRU heeft het OMS openbaar aanbesteed bij zes leveranciers, zodat bedrijven en instellingen keuzevrijheid hebben. De huidige contractperiode eindigt op 30 april 2024.

Kans en effect

Als het huidige OMS-stelsel op termijn stopt te bestaan en deze activiteit aan de markt wordt overgelaten, zullen de OMS-opbrengsten voor de VRU wegvallen. Het (maximale) effect voor de begroting van de VRU bedraagt € 1,1 miljoen (bedrag OMS-opbrengsten).

We gaan voor de lopende contractperiode (gelijk aan de beleidsperiode tot en met 2023) uit van continuering van de bestaande contracten met bijbehorende opbrengsten, tenzij externe ontwikkelingen aanleiding geven om de concessievergoeding tussentijds aan te passen. Gelet op de conclusies van het landelijke onderzoek wordt de kans op het - op termijn - wegvallen van de OMS-opbrengsten ingeschat als 'groot' (75%).

Het risico is reeds opgenomen in de risicoparaagraaf van de begroting. De bedrijfsvoeringsreserve van de VRU vormt de weerstandscapaciteit om dit risico tijdelijk te dekken.

Tabel 9: kans en effect risico daling OMS-opbrengsten

Onderwerp	Kans	Effect	Risico (kans x effect)
Daling OMS-opbrengsten	75%	€ 1,1 miljoen (maximaal)	€ 0,8 miljoen

5 Bijdrage gemeentelijk basistakenpakket

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de bijdrage voor het gemeentelijk basistakenpakket (GBTP) in 2021 opgenomen op basis van de mutaties in het financiële kader (zie hoofdstuk 2) en de bijstellingen van het beleid (zie hoofdstuk 3).

Tabel 10: mutaties bijdrage GBTP Totaal

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Gemeente	Bijdrage GBTP begroting 2020	Mutaties 2021 Bijdrage GBTP incidenteel begroting 2020	Totaal Mutaties financieel kader	Bijdrage GBTP kadernota 2021
Renswoude	337	-2	17	352
Eemnes	520	-4	40	556
Oudewater	578	-4	28	603
Woudenberg	667	-5	38	701
Montfoort	798	-5	37	829
Lopik	841	-6	43	878
Bunnik	914	-6	53	961
Rhenen	1.107	-8	65	1.165
Vijfheerenlanden	3.311	-21	85	3.375
Bunschoten	1.058	-7	76	1.127
Wijk bij Duurstede	1.358	-9	60	1.409
Baarn	1.509	-10	87	1.586
Leusden	1.550	-11	107	1.646
IJsselstein	1.634	-12	116	1.738
De Bilt	2.578	-18	148	2.708
De Ronde Venen	2.525	-18	146	2.654
Soest	2.607	-18	155	2.745
Utrechtse Heuvelrug	3.077	-21	140	3.197
Houten	2.190	-18	174	2.346
Woerden	2.889	-20	185	3.054
Nieuwegein	3.564	-27	256	3.794
Zeist	3.931	-27	228	4.132
Veenendaal	2.979	-27	261	3.212
Stichtse Vecht	3.809	-26	204	3.987
Amersfoort	9.507	-67	621	10.061
Utrecht	25.266	-194	2.309	27.381
Totaal	81.104	-590	5.682	86.196

6 Vergoeding individueel gemeentelijk pluspakket

In tabel 11 is per gemeente de ontwikkeling van de vergoeding voor het gemeentelijk pluspakket (IGPP) opgenomen. Vanaf 2018 zijn de taakuitvoeringsovereenkomsten (TUO's) afgesloten voor onbepaalde tijd. Voor de kadernota gaan we uit van voortzetting van de plustaken. De vergoedingen voor 2021 kunnen nog veranderen als de individuele gemeente en de VRU dat tussentijds overeenkomen.

Tabel 11: ontwikkeling vergoeding voor het individueel gemeentelijk pluspakket (IGPP)

<i>Bedragen x € 1.000</i>				
Gemeente	Vergoeding IGPP begroting 2020	Mutaties TUO's 2021	Loon- & prijs-aanpassing 2021	Vergoeding IGPP begroting 2021
Renswoude	-	-	-	-
Eemnes	48	-	1	49
Oudewater	19	-	-	19
Woudenberg	18	-	1	19
Montfoort	-	-	-	-
Lopik	-	-	-	-
Bunnik	9	-	-	9
Rhenen	-	-	-	-
Vijfheerenlanden	165	-3	2	165
Bunschoten	18	-	1	19
Wijk bij D.	93	-	2	95
Baarn	32	-	1	33
Leusden	-	-	-	-
IJsselstein	15	-	-	16
De Bilt	35	-	-	35
De Ronde Venen	-	-	-	-
Soest	79	-	2	81
Utrechtse Heuvelrug	104	-	2	106
Houten	66	-	1	67
Woerden	163	-	2	165
Nieuwegein	12	-	-	12
Zeist	878	-	12	890
Veenendaal	67	-	2	69
Stichtse Vecht	-	-	-	-
Amersfoort	482	-	7	488
Utrecht	1.346	-	32	1.379
Nog toe te rekenen	508	-	19	527
Totaal	4.158	-3	87	4.243

7 Bijlagen

7.1 Bijlage 1: Uitkering gemeentefonds, onderdeel B&R

In de onderstaande tabel zijn de bedragen opgenomen die de gemeenten in het gemeentefonds ontvangen voor het onderdeel Brandweer en Rampenbestrijding. De bedragen van 2020 zijn gebaseerd op de septembercirculaire gemeentefonds 2018.

Tabel 12: bedragen GF onderdeel Brandweer en Rampenbestrijding per gemeente

<i>Bedragen x € 1.000</i>		Bedrag subcluster Brandweer en Rampenbestrijding			
Gemeente	2018	2019	2020	2021	
Renswoude	320	338	350	361	
Eemnes	500	536	563	581	
Oudewater	561	585	611	631	
Woudenberg	648	683	713	737	
Montfoort	773	802	839	867	
Lopik	816	852	889	917	
Bunnik	914	958	1.003	1.036	
Rhenen	1.124	1.180	1.235	1.275	
Bunschoten	1.055	1.120	1.180	1.220	
Wijk bij Duurstede	1.316	1.361	1.426	1.472	
Baarn	1.497	1.565	1.649	1.705	
Leusden	1.594	1.678	1.762	1.820	
IJsselstein	1.755	1.812	1.908	1.972	
De Bilt	2.530	2.646	2.785	2.877	
De Ronde Venen	2.523	2.642	2.773	2.864	
Soest	2.577	2.700	2.846	2.942	
Utrechtse Heuvelrug	2.999	3.100	3.253	3.359	
Houten	2.487	2.722	2.866	2.962	
Woerden	2.906	3.064	3.221	3.328	
Vijfheerenlanden	3.092	3.134	3.280	3.386	
Nieuwegein	3.757	3.989	4.212	4.355	
Zeist	3.871	4.046	4.270	4.414	
Stichtse Vecht	3.744	3.902	4.101	4.234	
Veenendaal	3.850	4.052	4.281	4.426	
Amersfoort	9.551	10.061	10.624	10.984	
Utrecht	27.014	29.105	30.750	31.796	
Totaal	83.771	88.634	93.389	96.520	

7.2 Bijlage 2: Meerjarenraming bijdragen en vergoedingen 2021-2024

Tabel 13: bijdragen en vergoedingen 2021-2024 per gemeente

<i>Bedragen x € 1.000</i>												
Gemeente	GBTP 2021	IGPP 2021	Bijdrage 2021	GBTP 2022	IGPP 2022	Bijdrage 2022	GBTP 2023	IGPP 2023	Bijdrage 2023	GBTP 2024	IGPP 2024	Bijdrage 2024
Renswoude	352	-	352	346	-	346	346	-	346	346	-	346
Eemnes	556	49	605	546	49	595	546	49	595	546	49	595
Oudewater	603	19	622	592	19	611	592	19	611	592	19	611
Woudenberg	701	19	720	688	19	707	688	19	707	688	19	707
Montfoort	829	-	829	814	-	814	814	-	814	814	-	814
Lopik	878	-	878	862	-	862	862	-	862	862	-	862
Bunnik	961	9	970	943	9	952	943	9	952	943	9	952
Rhenen	1.165	-	1.165	1.143	-	1.143	1.143	-	1.143	1.143	-	1.143
Vijfheerenlanden	3.375	165	3.540	3.316	165	3.481	3.316	165	3.481	3.316	165	3.481
Bunschoten	1.127	19	1.146	1.105	19	1.124	1.105	19	1.124	1.105	19	1.124
Wijk bij Duurstede	1.409	95	1.504	1.384	95	1.479	1.384	95	1.479	1.384	95	1.479
Baarn	1.586	33	1.619	1.556	33	1.589	1.556	33	1.589	1.556	33	1.589
Leusden	1.646	-	1.646	1.614	-	1.614	1.614	-	1.614	1.614	-	1.614
IJsselstein	1.738	16	1.754	1.703	16	1.719	1.703	16	1.719	1.703	16	1.719
De Bilt	2.708	35	2.743	2.658	35	2.693	2.658	35	2.693	2.658	35	2.693
De Ronde Venen	2.654	-	2.654	2.604	-	2.604	2.604	-	2.604	2.604	-	2.604
Soest	2.745	81	2.826	2.694	81	2.775	2.694	81	2.775	2.694	81	2.775
Utrechtse Heuvelrug	3.197	106	3.303	3.138	106	3.244	3.138	106	3.244	3.138	106	3.244
Houten	2.346	67	2.413	2.294	67	2.361	2.294	67	2.361	2.294	67	2.361
Woerden	3.054	165	3.219	2.997	165	3.162	2.997	165	3.162	2.997	165	3.162
Nieuwegein	3.794	12	3.806	3.718	12	3.730	3.718	12	3.730	3.718	12	3.730
Zeist	4.132	890	5.022	4.055	890	4.945	4.055	890	4.945	4.055	890	4.945
Veenendaal	3.212	69	3.281	3.135	69	3.204	3.135	69	3.204	3.135	69	3.204
Stichtse Vecht	3.987	-	3.987	3.914	-	3.914	3.914	-	3.914	3.914	-	3.914
Amersfoort	10.061	488	10.549	9.870	488	10.358	9.870	488	10.358	9.870	488	10.358
Utrecht	27.381	1.379	28.760	26.829	1.379	28.208	26.829	1.379	28.208	26.829	1.379	28.208
Nog toe te rekenen	-	527	527	-	527	527	-	527	527	-	527	527
Totaal	86.196	4.243	90.439	84.519	4.243	88.762	84.519	4.243	88.762	84.519	4.243	88.762